

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wnb hfdst 2 gebieden

Artikel 2.7 lid 2 en 3, artikel 2.8 lid 3 en lid 9 en artikel 1.13 Wet natuurbescherming en artikel 2.7

Besluit natuurbescherming

Datum besluit : 7 maart 2017

Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2016-001229 - gemeente Overbetuwe

Activiteit : het wijzigen van een gemengd agrarisch bedrijf aan de Waaldijk 36, 6678
MC Oosterhout

Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : M. Bunt

Zaaknummer : 2016-001229

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van M. Bunt, Waaldijk 36 in Oosterhout, hierna te noemen aanvrager, van 19 januari 2016 om een vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming, hierna de Wnb.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag voorziet in een wijziging ten opzichte van de vigerende Natuurbeschermingswet vergunning. Uit de berekeningen volgt dat de effecten op het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' het grootst zijn.

Op 15 februari 2016 hebben wij de aanvrager bij brief om aanvullende stukken verzocht. De aanvullende stukken zijn op 3 maart 2016 ontvangen. Na ontvangst van de aanvullende gegevens was de aanvraag ontvankelijk en op deze datum is de aanvraag dan ook ingeboekt in AERIUS Register.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het soortendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook nog een ontheffing nodig van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten uit de Wnb. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn zienswijzen ontvangen van Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (MOB) te Nijmegen en Vereniging Leefmilieu te Nijmegen.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland;
Gelet op artikel 2.7 lid 2 en 3, artikel 2.8 lid 3 en lid 9 en artikel 1.13 Wet natuurbescherming en artikel 2.7 Besluit natuurbescherming;

HEBBEN BESLOTEN

M. Bunt een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** onder de volgende voorschriften:

1. Deze vergunning met de bijbehorende AERIUS Register-bijlage (bijlage 1) met kenmerk RdD9K32VyFHy dient op het bedrijf aanwezig te zijn.
2. Het gedeelte van de activiteit waarvoor ontwikkelingsruimte is uitgegeven dient conform de provinciale beleidsregel, binnen twee jaar te zijn gerealiseerd.
3. Op het moment dat deze vergunning in werking treedt, vervangt deze de op 13 augustus 2012 verleende Nbw-vergunning met zaaknummer 2012-000128.

Bepalen vergunningplicht en bevoegd gezag

Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van het projecteffect volgt dat er gebieden zijn waar de depositie boven de grenswaarde ligt.

Beoordeling van de aanvraag

Gelderse Beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen beleidsregels vastgesteld.

Provincies hebben een gezamenlijke set van beleidsregels vastgesteld voor de verdeling van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte. Deze hebben tot doel om de toedeling ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren. Verder voorkomen deze regels dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken. Bovendien moeten ze voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen provincies.

Aanvragen worden getoetst aan de volgende beleidsregels:

1. Per PAS-programmaperiode wordt bij een toestemmingsbesluit aan een activiteit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld. Voor landbouw, industrie, infrastructuur of voor het gebruik van gemotoriseerd voertuigen voor wedstrijden geldt deze waarde in cumulatie met eerdere gemelde of vergunde activiteiten voor hetzelfde bedrijf binnen één PAS-programmaperiode.
2. De activiteit, waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd. Daarbij geldt als starttijdstip de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden.
3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte geldt de volgorde van ontvangst van een volledige en ontvankelijke aanvraag. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.

De aanvraag past binnen de voornoemde beleidsregels en is derhalve ter toetsing aangeboden aan AERIUS Register.

Voor dit bedrijf is al eerder een vergunning op grond van de Wnb (voorheen Nbw 1998) verleend.

In onderstaande tabel wordt de beoogde situatie weergegeven. Deze komt overeen met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Tabel 1 beoogde situatie

Diersoort	RAV-code	Aantal
Vrouwelijk jongvee	A3.100	52
Melk- en kalfkoeien	A1.100	115
Vleesvarkens	D3.100	750
Gespeende biggen	D1.1.100	480
Kraamzeugen	D1.2.100	24
Guste en dragende zeugen	D1.3.100	81

Vaststellen van de referentie indien er voorafgaand aan de PAS al een Wnb (voorheen Nbw) vergunning is verleend

De vergunde situatie in de voorgaande vergunning is de referentie. In dit geval betreft dit het besluit met zaaknummer 2012-000128 d.d.13 augustus 2012. Deze komt overeen met situatie 1 in de bijgevoegde AERIUS-berekening.

Vaststellen overige effecten

Het bedrijf bevindt zich op minder dan 500 meter afstand van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Hierdoor zijn, naast de effecten van stikstofdepositie, andere effecten niet uit te sluiten. De bedrijfsactiviteiten zijn getoetst aan overige effecten (naast stikstofdepositie) op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen. Bij de aanvraag is een effectenstudie gevoegd.

Uit de beoordeling blijkt dat het bedrijf uitbreidt in aantal dieren binnen de bestaande stallen. Er vinden geen bouwwerkzaamheden plaats, waardoor overige effecten niet aan de orde zijn.

Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Op basis van de Wet natuurbescherming betrekken wij ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden buiten onze landsgrenzen bij ons besluit. De gewenste bedrijfsontwikkeling heeft ook invloed op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van de toename sluiten wij aan bij de Duitse beoordelingssystematiek, zoals deze is opgenomen in het Programma Aanpak Stikstof. De Duitse overheid oordeelt dat er geen sprake is van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/jaar. De toename in de aangevraagde situatie veroorzaakt op geen enkel habitat op Duits grondgebied een stikstofdepositie die deze grenswaarde overschrijdt (zie bijlage 1). Nadere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden op Duits grondgebied is hierdoor niet nodig.

Zienswijzen

1. In de afgelopen jaren zijn door u vele vergunningen verleend voor veehouderij, waarbij een toename van stikstofdeposities wordt toegestaan. U meent dit te kunnen verantwoorden met verwijzing naar de Programmatische Aanpak Stikstof. Daarbij stelt u dat zeker zou zijn gesteld dat ondanks de toename op bedrijfsniveau per saldo geen toename optreedt bij de betrokken natuurwaarden. Dit is onjuist.

Reactie: De PAS-maatregelen zorgen er inderdaad voor dat er ontwikkelruimte is, waardoor een aantal economische initiatieven uitgevoerd kunnen worden. De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

2. Deposities, onzekere afname versus zekere toename, ontwikkelingsruimte U stelt dat het totaal van binnenlandse en buitenlandse deposities voldoende nauwkeurig in een rekenmodel is gevat (AERIUS), en alle mutaties in deposities door uitbreiding of afname berekend kan worden. U meent dat de deposities dermate zeker afnemen dat u nieuwe toenames kunt toestaan. U stelt dat er een serie bronmaatregelen zijn getroffen. Een deel van de veronderstelde depositieafname kan naar uw oordeel worden benut om voor een groot aantal projecten depositietoenames toe te staan. U noemt dat 'ontwikkelingsruimte'. De depositieafname is voor een wezenlijk deel afhankelijk van in de toekomst te nemen besluiten en in de toekomst te verwerkelijken overeenkomsten. U rekent op een zekere afname, zonder dat die afname voldoende is gewaarborgd.

Eén van de bronmaatregelen in de PAS is vastgelegd in een overeenkomst tussen LTO c.s. over toepassing van voeren managementmaatregelen. Het zou hier gaan om vrijwillig te treffen maatregelen. Implementatie van deze maatregelen lijkt niet/onvoldoende verzekerd.

En, u rekent op reductie als gevolg van de aanscherping van de emissiewaarden voor ammoniak uit stallen bij nieuwbouw, uitbreiding bestaande stallen of vernieuwing stalvloer. Die maatregelen hebben dus alleen effect bij uitbreiding/nieuwvestiging van veehouderijen (of evt. vernieuwing bestaande stallen).

Betwijfeld wordt of hiermee wel de gewenste emissiereductie wordt gerealiseerd. Voor een groot deel zullen die maatregelen gecombineerd worden met uitbreiding veestapel waardoor er netto geen toename van stikstof is (intern salderen). U rekent voor een deel op reductie die geen plaats zal hebben. Voorts geldt dat deze maatregel nog niet van kracht is.

U heeft gerekend met een specifieke bijdrage vanwege autoverkeer. Een belangrijk deel van het beroepsmatige autoverkeer rijdt op diesel. Van die voertuigen is vast komen te staan dat de veronderstelde emissies ernstig zijn onderschat. De depositieberekening is gebaseerd op onjuiste uitgangspunten. Niet is verzekerd dat geen sprake is van dubbeltellingen door reeds genomen maatregelen. U voorziet een trendmatige afname door reeds ingezette bronmaatregelen. Ook zijn eerder reeds beheermaatregelen ingezet. Niet is zeker gesteld dat u veronderstelde reducties zowel meerekent in de autonome ontwikkeling als de PAS- maatregelen.

Uit onderzoek van Arcadis volgt dat bij de huidige veehouderijen veel 'onbenutte' ruimte zit in bestaande veehouderijen. Uit dit onderzoek is gebleken dat in grote delen van Nederland tot circa 40% van de ruimte in bestaande vergunningen niet is benut. Daarmee is de veestapel met dat percentage uit te breiden zonder de noodzaak tot het doen van een verzoek tot wijziging c.q. uitbreiding van de milieu-/omgevingsvergunning of milieumelding, dan wel het aanvragen een (gewijzigde) Nbw-vergunning. De PAS geeft geen duidelijkheid hoe hiermee wordt omgegaan.

Reactie: De zienswijze heeft geen betrekking op deze aanvraag, maar richt zich tegen de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

3. PAS-maatregelen: compensatie

De PAS omvat het nemen van meerdere beheermaatregelen per Natura 2000 zone, kennelijk bedoeld als compensatie voor het toestaan van bedrijfsdepositietoenames. U meent dat met die maatregelen sprake is van mitigatie. Echter, u kunt uitsluitend rekening houden met de in een project opgenomen maatregelen, voor zover daarmee wordt beoogd de eventuele schadelijke gevolgen, die rechtstreeks uit het betreffen de project voortvloeien, te voorkomen of te verminderen. Met maatregelen die in een project worden opgenomen om de schadelijke gevolgen van het project te compenseren, mag daarentegen géén rekening worden gehouden. Reeds uit het gegeven dat die maatregelen in de toekomst plaats hebben volgt reeds dat geen sprake is van het voorkomen of verminderen van schadelijke gevolgen, die rechtstreeks uit het betreffen de project voortvloeien. Voorts geldt dat de zekerheid ontbreekt dat uitvoering van de compensatiemaatregelen onvoldoende zijn geborgd.

Reactie: De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

4. Externe saldering

Met de PAS is geen sprake van een representatieve depositiemutatie-administratie, aangezien het niet alle mutaties beheerst sinds de inwerkingtreding per 1 juli 2015. Immers, er zijn nadien nog een groot aantal vergunningen verleend met zowel interne als externe saldering. En, de Nb-wet staat met artikel 19kr onverminderd externe saldering toe. De situatie is vergelijkbaar met de introductie van een nieuwe munteenheid, maar de oude munteenheid niet volledig waardeloos wordt verklaard. Uw depositie-administratie is niet hermetisch en daarmee niet representatief voor de werkelijk optredende wijzigingen.

Reactie: Bij deze PAS-aanvraag is geen sprake van externe saldering.

5. Beperkte planduur versus voor onbepaalde tijd verleende vergunningen
Onomstreden wordt met de PAS voor een groot aantal natuurgebieden niet de noodzakelijke stikstofreductie gerealiseerd die nodig is voor een gunstige staat van in standhouding om de aanwezige natuurwaarden. De planperiode van de PAS omvat drie planperiodes van zes jaar. In 2023 wordt op veel plaatsen de kritische depositiewaarde nog overschreden. Echter, er zijn - en worden - talloze vergunningen verleend voor stikstofdeposities voor onbepaalde tijd. De werkingsduur van de vergunningen is niet ook beperkt tot 18 jaar.

Reactie: De vergunning is verleend conform de wettelijk vastgestelde PAS-methodiek.

6. Leefgebieden van soorten
De leefgebieden van soorten zijn gedeeltelijk aan te merken als stikstofgevoelig. Een deugdelijke leefgebiedenkaart ontbreekt. U heeft nagelaten vast te stellen waar deze soorten leven, met als gevolg dat u niet kan vaststellen of bij die leefgebieden al dan niet een depositietoename optreedt bij het uitgeven van ontwikkelingsruimte.

Reactie: U heeft niet aangegeven welke soorten en welke gebieden. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit. In de gebiedsanalyses worden de effecten op leefgebieden van soorten beschreven.

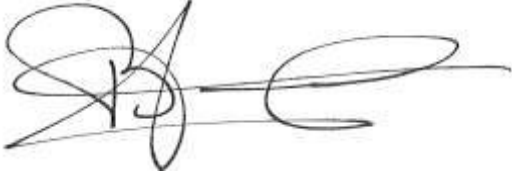
7. Referentiedata
U meent een voldoende passende beoordeling te hebben gemaakt waarbij u heeft beoordeeld of ten opzichte van de geldende referentiedata (afhankelijk van aanmelden of aanwijzing gebied waaronder 1994, 1997, 2000, 2004) zekerheid is verkregen dat geen significant negatieve effecten optreden. Dat betekent dat u heeft moeten kunnen vaststellen wat de legaal opgetreden achtergronddepositie is geweest bij voor elk van die gebieden geldende referentiedatum. Dit omvat ook de emissies vanwege het beweiden en bemesten. Herhaaldelijk heeft het bevoegde gezag bij de bestuursrechter verklaard niet over historische informatie op bedrijfsniveau te beschikken om de legaal optredende emissies vanwege het beweiden en bemesten te kunnen vaststellen. Daaruit volgt dat u essentiële informatie mist om de legale emissies en deposities vanwege het beweiden en bemesten, en niet in staat bent om in de passende beoordeling te concluderen dat ten opzichte van de geldende referentiedata geen significant negatieve effecten optreden.

Reactie: Uit de PAS systematiek volgt dat er uitgegaan dient te worden van de referentie van de actuele situatie in de periode van 1-1-2012 tot 1-1-2015. De passende beoordeling onder de PAS bestaat uit de gebiedsanalyse en het maategelenpakket hieruit volgt dat er geen significant negatieve effecten zijn, omdat positieve effecten groter zijn dan de beschikbare ontwikkelruimte.

Conclusie

Uit de AERIUS Register-bijlage (zie bijlage 1) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om de aangevraagde situatie te verlenen. Er is voor onderliggende aanvraag ontwikkelingsruimte vastgelegd in AERIUS Register. De vergunning kan worden verleend.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.

Bijlage:

- Bijlage 1: AERIUS Register-bijlage (kenmerk: RdD9K32VyFH)